

(1971), “Über die Metatheorie der Statistischen Wachstumanalyse” (1975), “Elementary Index Number Theory as a Save Formulation for the Update of the 1993 System of National Accounts” (2007) и др.

Несъмнено крайната оценка за значимостта на приноса на един учен може да се даде само от дистанцията на времето. Затова и аз не се наемам да правя това сега. Но като ученик, близък съратник и колега на проф. Цонев, като свидетел на неговите научни прозрения, щастливи теоретични попадения и оригинални находки, както и на неизбежните лутания и зигзаги по пътя към търсене на научната истина, ми се иска да спомена накратко новите му идеи и основни теоретични и методологически обобщения, съдържащи се в неговите научни трудове. Повтарям, не като оценка, а като бележежи жалоните в неговия път на изследовател. Накратко:

Като изследва задълбочено историческия път на развитие на статистическата наука, той установява, че от древността до днес в развитието ѝ се очертават основно четири стадия: начален - когато има само наченки на статистическо научно познание; институционален - когато възникват и съответни публични институции; постинституционален - с превес на методологически (главно математически) изследвания, и стадий на самоосъзнаване на статистиката като макрофилософия и макрологика, чийто процес на развитие вече е започнал.

Прозрението, до което стига авторът, е, че със своята философско-онтологична база науката, наречена “статистика”, изследва в реалната действителност масовите явления в тяхната съвкупностна форма. Оттук непосредствено произтичат няколко изключително важни (според автора) следствия и за теорията, и за практиката.

- В специалната литература дълго време (понякога и все още) доминира виждането за статистиката като нематериална, т.е. само методологическа наука. Дълго време авторът също е бил подвластен на това разбиране, но постепенно се освобождава от него и ни предлага друга версия, а именно, че в учението за елементите и свойствата на съвкупностите (масово явление, съвкупност, единици, признаци, средни величини, дисперсии и т.н.) предметът на науката статистика е материален. Този предмет е изследването на масови явления в тяхната съвкупностна форма - например на такива явления от живота, като естественото и механичното движение на населението, произведените материални блага (БВП), инфлационните процеси, работната сила и още много други.

- Повече от век и половина изследователите статистици се колебаят и не намират ясен отговор за същността, спецификата и границите на статистическия начин на мислене (подход) и го причисляват ту към индуктивния, ту към дедуктивния подход. Проф. В. Цонев стига до прозрението, че ал-